

МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ ТА ІНФОРМАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ
УКРАЇНИ

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ТЕАТРУ, КІНО І ТЕЛЕБАЧЕННЯ ІМЕНІ І. К. КАРПЕНКА-КАРОГО

КУРСОВА РОБОТА
з навчальної дисципліни ІСТОРІЯ ТЕАТРУ ЗАХІДНОЇ
ЄВРОПИ ТА США
(рекомендації до написання)

Галузь знань	02 Культура і мистецтво
Спеціальність	026 – сценічне мистецтво
ОПП	«театрознавство»
Освітній рівень	перший (бакалаврський)

Київ-2024

РОЗРОБНИК РЕКОМЕНДАЦІЙ: доктор мистецтвознавства, професор
ВЛАДИМИРОВА Н. В.

Навчальна дисципліна «Історія театру Західної Європи і США», що є частиною загальної дисципліни «Історія зарубіжного театру», викладається студентам першого (бакалаврського) освітнього рівня кафедри театрознавства протягом трьох років. Курсова робота з цієї дисципліни є ваговою складовою підсумкової оцінки знань студентів, а також – першим кроком до написання ними наукової роботи – бакалаврського диплому. Відповідно й завдання, що ставляться до написання курсової роботи, максимально наближені до наукового дослідження.

Враховуючи те, що *предметом* навчальної дисципліни «Історія театру Західної Європи і США» виступають найбільш вагомими явищами розвитку історії світового театру, зокрема - театру Західної Європи і США, що відбивають головні, найбільш важливі етапи і події цього процесу, поле вибору теми для курсової роботи є доволі широким. Це, зокрема: висвітлення та реконструкція конкретних подій, аналіз культурно-художнього середовища, визначення та характеристика конкретної творчої особистості у контексті розвитку театральної культури визначеного періоду. Опрацьовуючи такий темарій, студенти повинні також продемонструвати теоретичне осмислення тих мистецтвознавчих категорій та термінологічних визначень, якими вони оперують під час аналізу. Це дозволить оцінити їх науковий апарат, набутий у процесі опанування не тільки цією дисципліною, а й іншими у системі освітньої програми «театрознавство».

Варто також підкреслити, що програма «Історія театру Західної Європи і США» – одна із найбільш великих за обсягом дисциплін, які викладаються протягом трьох років паралельно з іншими теоретичними дисциплінами професійного та гуманітарного напрямків, а саме: «Історія українського театру», «Історія музики», «Історія образотворчого мистецтва», «Філософія», «Естетика». Таким чином, орієнтуючись на міждисциплінарні підходи, при написанні курсової роботи бажано звернутися до реконструкції не лише історії і розвитку театральної культури, а й окреслити те естетико-художнє середовище, у якому вона розвивається, підкреслити синтетичну природу театру, його багатоскладовість та інтеграційні можливості, нарешті – виявити

рефлексії окремих явищ і складових зарубіжного театру в контексті розвитку національної театральної культури.

Визначивши **тему** курсової роботи, студент повинен скласти чіткий план, що відбиватиме поетапне вирішення поставленої **мети**.

Обов'язковою частиною **Вступу** також повинні бути визначення таких положень:

1. Об'єкт дослідження;
2. Предмет дослідження;
3. Актуальність дослідження

Таким чином, курсова робота складається з таких частин: Вступ, розділи (з підрозділами), Висновки. Джерела. Обсяг курсової роботи до 40 стор.

Під час написання курсової роботи студенти повинні виявити такі **знання** загального плану, що засвідчують засвоєння ними навчальної дисципліни:

- основних історичних змістовних модулів, що визначають головні етапи розвитку театральної культури театру Західної Європи і США;

- чинників, що обумовлювали реформи театрального процесу кожного історичного періоду та вплинули на розвиток театральної культури сьогодення;

- основних літературних першоджерел, що відбивають найпоказовіші зрушення у галузі драматургії;

- головних зрушень, що відбувалися у сценічному мистецтві;

- творчих характеристик тих митців, які скеровували ці процеси та формували сучасну театральну культуру Західної Європи і США.

Оцінюючи курсову роботу навчальної дисципліни «Історія театру Західної Європи і США», ми, таким чином, виявляємо **уміння** студента вільно орієнтуватися у процесах народження та еволюції театральної культури визначеного регіону як загалом, так і її окремих складових; надавати якомога повну характеристику тим головним чинникам та особистостям, що обумовили реформи у розвитку театральної культури та обумовлюють її сучасні тенденції; вільно оперувати отриманими знаннями як у площині історії театру, так і у галузі театральної критики.

Окремо підкреслимо значення використання та оформлення **Джерел** курсової роботи, адже це, по суті, перший досвід студентів опрацювання літератури у контексті написання наукового дослідження, а саме: оформлення бібліографії, правила цитування тощо. Крім того, вибір джерел засвідчує **вміння** студентів застосування найбільш раціональних прийомів пошуку, відбору, систематизації та використання інформації, спілкування в діалоговому режимі з широкою професійною та науковою спільнотою щодо питань у галузі історії театру, викладу матеріалу у контексті наукової полеміки з різних питань театрознавства і театральної критики.

Рекомендована тематика курсових робіт:

1. Антична драматургія у контексті розвитку світової театральної культури;
2. Рефлексії театру доби Середньовіччя у театральній культурі України: історія і сьогодення;
3. Засоби комедії дель арте, як чинник розвитку театральної режисури західноєвропейського театру ХХ століття;
4. Місце і значення творчості В. Шекспіра у формуванні ренесансної культури Англії;
5. В. Шекспір і український театр;
6. Драматургія Ж.-Б. Мольєра на сцені сучасного українського театру;
7. Театральні реформи Англії доби Просвітництва. Діяльність Д. Гарріка, її вплив на подальший розвиток західноєвропейської режисури;
8. Значення театральних реформ Франції доби Романтизму у подальшому розвитку світового театру ХІХ століття;
9. Витоки та особливості формування театральної культури США;
10. Вплив натуралізму на експериментальні пошуки у площині західноєвропейського театру ХІХ століття;
11. Театральна культура США і комерційний театр;
12. Режисери-реформатори західноєвропейського театру межі ХІХ-ХХ ст.: Е.Д. Крег, А. Аппія, Г. Фукс;
13. Стилiстичні особливості французького театру І пол. ХХ століття;

14. М. Рейнхардт і світова театральна культура;
15. Поетичний театр Ф.-Г. Лорки в контексті розвитку західноєвропейської театральної культури I пол. XX століття;
16. Театр парадоксу – один з чинників експериментального руху у площині західноєвропейського театру другої половини XX століття;
17. Провідні режисери Великої Британії XX – початку XXI століття: їх практичний та теоретичний доробок;
18. Значення сучасної американської драматургії у контексті розвитку світового театру;
19. Здобутки італійської режисури: практично-теоретична спадщина Дж. Стреллера;
20. Багатовекторність театральних жанрів і форм у сучасному американському театрі;
21. Експериментальний рух у площині сучасного західноєвропейського театру;
22. Рефлексії західноєвропейської театральної культури і театральної культури США у контексті розвитку українського театру.

Звичайно, кожна із запропонованих тем, містить чимало можливостей до її обмеження, чи то, навпаки – розширення. Такий підхід дозволяє виявити у студентів самостійність мислення, їхню здатність вільно оперувати інформаційним матеріалом у площині загального темарію.

Рекомендова література:

1. Антична література. Під ред. О. О. Рахо-Годи. – К., 1976;
2. Бальме К. Вступ до театрознавства. - Львів, 2008;
3. Барба Е. Паперове каное. - Львів, 2001;
4. Білецький О. Античні літератури // Антична література. Хрестоматія. – К., 1968;
5. Брехт Б. Про мистецтво театру. - Київ, 1977;
6. Брук П. Жодних секретів. – Львів, 2005;

7. Ваніна І. Українська шекспіріана. – К., 19647.
8. Варнеке Б. Начерки з історії театру. Античний театр /За ред. П. Рупіна. – Х.; К., 1929;
9. Владимірова Н. В. Західноєвропейський театр у динаміці культуротворчого процесу межі ХІХ-ХХ століть. – К., 2008;
10. Владимірова Н. В. Історія театру Західної Європи і США. Програма-конспект для вищих навчальних закладів культури і мистецтв. – Ч. 1, 2 - Львів, 2005;
11. Гвоздєв О. О. З історії театру і драми. – Львів, 2008;
12. Гротовський Е. Театр. Ритуал. Перформер. - Львів, 2000;
13. Дмитрова Л. Підручна книга з історії всесвітнього театру. За редакцією й вступними увагами проф. О. Білецького. – Харків, 1929/Львів, факсимильне видання, 2006;
14. Клековкін О. Античний театр. – К., 2004;
15. Клековкін О. Містерія у генезі театральних форм і сценічних жанрів. – К., 2001;
16. Корнієнко В. Інституційний розвиток французького драматичного театру ХХ століття як проблема культурної політики. - К., 2006;
17. Крег Е.-Г. Про мистецтво театру. – К., 1974;
18. Ленглі С. Театральний менеджмент і продюсерство. Американський досвід. – К., 2000;
19. Миленька Г. Історія зарубіжного театру (Від античності до просвітництва). – К., 2007;
20. Миленька Г. Культуротворчий потенціал теоретичної спадщини Г. Е. Лессінга. - К., 2013;
21. Паві Патріс. Словник театру /Наук. ред. О. Клековкін. – Львів, 2006;
22. Райнгард М. Я лише театроман. – Львів, 2015;

- 23.Словник античної міфології. – К., 1985;
24. Стайн Дж. Сучасна драматургія в теорії та театральній практиці. У трьох книгах. – Львів, 2003;
- 25.Театр: історія, теорія, практика /збірник статей. Переклад з польської. - Львів, 2013
- 26.Українська Шекспіріана на заході. Упор. Яр Славутич. – Едмонтон., 1990;
- 27.Французька п'єса ХХ століття. Театральний авангард. – К., 1993;
- 28.Юдова-Романова К. Образно-технологічні засоби презентації сценічних мистецтв: сторінки історії. - К., 2020;